

«Табиб ??н?ре – батырлык. Ул ?з-?зе?не аямау, к??еле?не? ??м уйлары?ны? саф булуын тал?п ит?»,- дип язган Антон Чехов. Бу с?зл?р Венера Зинн?т кызы Долотказинага т?б?п аталган. Ч?нки аны? бел?н очрашкач, табиб ??н?рене?, чыннан да, изге ??н?р ик?нен? тагы бер тапкыр инандым. Тумыштан табиб ул. Бу с?зл?р б?генг? кад?р Инсар ш???ре хатын-кызлар с?лам?тлеге сагында торып, туган илг? кил?ч?к буынны якты д?ньяга тудырып 34 ел буге туры м?г?н?сенд? халык с?лам?тлеге сагында торган Россия Х?рм?т грамотасы ??м башка грамоталар иясен? атап ?йтелг?н. Тумышы бел?н Инсар районыннан ул. Большие Поляны авылы Балалар тудыру йортында Тоня бел?н Алия акушер апалар д?ньяга килерг? ярд?м итк?н. ?тисе, Зинн?т Абб?с улы – элекке Инсар районы якларынан, гомерене? к?п ?лешен Торбеево заготконторасында эшли. ?нисе, Нурия Ибри?им кызы да тумышы бел?н шул ук авылдан, лаеклы ялга чыкканчы Торбеево балалар бакчасында х?рм?т казанган т?рбияче булып эшл?г?н. Икесе д? бакыйлыкка к?чк?нн?р. Ике кызлары – Венера бел?н Кларага, тиешле т?рбия бирг?нн?р; белемле, тыйнак, чын Кеше итк?нн?р. Балачагында, гаил?д? алган ?хлак ??м хезм?т т?рбиясе Венера Зинн?т кызына у?ышлы эшл?рг?, ?зен б?хетле тоеп, бу тойгыны? кадерен белеп яш?рг? ярд?м ит?. Авыр чакларны сабыр гына уздыра бел? ул. Венера Зинн?т кызы табиблык хезм?тен? Медицина институтын т?мамлаган студент эск?миясенн?н Торбеево поликлиникасына кил?. 1998 елда кия?г? чыга ??м Инсар ш???ренд? тупланалар. Шул елдан Инсар ш???ре поликлиникасында, Балалар тудыру йортында (чиратлаштырып) табиб вазыйфасын ?ти. Со?рак, республикабыз с?лам?тлек учреждениял?ре, шул ис?пт?н бала табу йортлары да модернизациял?неп, Балалар тудыру йорты оптималь?штерелеп хатын-кызлар Консультациясе барлыкка кил?. Б?ген Венера Зинн?т кызы Долотказина, баш табиб; ике акушеркасы бел?н Инсар ш???ре Консультация пунктында хатын-кыз с?лам?тлеге сагында тора. Шул р?вешле хатын-кызларга барлык акушерлык-гинекологик ярд?мне ?леге Пункт кысаларында к?рс?т? м?мкинлеге тудырылган. Инсар ш???ренд? эшл?п, гинеколог белгечлеге буенча бай т??риб? туплый Венера Долотказина; тырыш хезм?те бел?н халыкны? х?рм?тен яулый. Балалар тудыру йортында эшл?г?нд?, бер айга ун т?н буге баларны якты д?ньяга кабул итк?н, туарга булышкан. К?ндезл?рен хатын-кызларны т?рле чирл?рд?н д?валау, бала тудырту, т?рле

авырлыктагы операциял?р ясау бел?н берг? ?тк?р? ул. Шулай эшл?? д?веренд? Венера ханым ике ме?г? якын баланы д?ньяга туарга ярд?м итк?н. Очраклар да т?рле булган, х?т?рлел?ре д? ?ит?рлек булып торган. ?мма ис?н-сау бала тудыру юлында у?ышларга иреш? табиб?. Ул изге эш башкарган. Д?ньяга кил?че ад?м баласын беренче булып каршы алу мог?иза бит. Б?ген Инсар урамнарыннан ?тк?нд?, ата-аналар: «Бусы сине? балакае?, син коткарып калды? нарасыйны!» – дип ?сеп ?итк?н балага т?б?п р?хм?тл?рен белдер?л?р.

Венера Зинн?т кызы Долотказина ?зе д? авыруларны х?рм?т ит?, кулыннан килг?нч? аларга ярд?м ит?рг? тырыша. Табибны? эш графигы бик тыгыз. Ул ?з эшен югары ??н?ри д?р???д? башкарырга ?йр?нг?н, хезм?тен? ??рчак ?аваплы карый, белемен даими Саранск башкалабызда камилл?штереп тора. «?г?р Венера Зиннатовна ?з вакытында ярд?м к?рс?тм?г?н булса, мин б?ген якты д?ньяны к?рм?г?н булыр идем», - ди Латышовка авылыннан чираттагы к?з?т? ?т?рг? килг?н Галия (исеме ?зг?ртелде), шул заманда аборт ясаткан ханым. Т??лекне? нинди ген? с?гатенд? м?р???гач итс?л?р д?, Венера Зиннатовна ярд?мг? барырга ??рчак ?зер. Аны? кабул ит? вакытында халык бик к?п була. Кулы ?и?ел диг?н пациентлар бел?н килеш?м. ?йе, ?леге м?лаем, эчкерсез гениколог ханым яныннан чыккач, ?зе?не шулкад?р ?и?ел ??м р?х?т итеп хис ит?се?. Ул сине к?з карашы бел?н ген? т?гел, ягымлы тавышы бел?н д? д?валый ик?нен? ышанасы?. Тыйнак кына ул: «Табиб этикасы авыруларны? тел?ге бел?н д? ис?пл?шерг? куша. Кешел?р безне? янга авырулары бел?н ген? т?гел, язмышлары бел?н д? уртаклашырга кил?. Авыру кайвакыт беркемг? с?йл?м?г?н серл?рен си?а ачып сала, ч?нки ул сине? беркемг? д? с?йл?м?яч?ге? турында бел?. Ул шул р?вешле ?з к??елен? азмы-к?пме ?и?еллек ала», – ди Венера ханым. Тагы аны - доктор-сердцепотолог та дил?р.

Б?ген авыруны булдырмауда про-филактиканы? ?леше зур. Елдан-ел й?кле аналарны? с?лам?тлеге йомшару сизел?. Аларны? шактые баласын айлар, х?тта яртышар ел д?вамында саклануда булып таба. Сезне?ч?, мо?а нил?р с?б?пче диг?н сорау бирдем. Табиб? ханым: «Т?рле ялкынсынулы авырулар ??м начар экология. Табыныбыздагы табигый продуктларны? елдан-ел азаюы к?з?тел?. Аннан со?, яшьл?р сезонына карап д?рес киенмил?р. Кызларга аякларын ??рчак ?ылыда й?ртерг? кир?к. Кендек к?рс?теп й?р? д?, яшьл?р уйлаганча, мода т?гел, аны? да аяныч н?ти??л?ре со?лап кил?. Булачак аналарга мо?а да игътибарны арттырырга кир?к».

Хезм?тенд? абруй казанган ханым ?йд? д? у?ган ху?абик?: чисталык-п?хт?лек балкып тора, т?мле ашлар пешер? (м?с?л?н, мантые, пловы, п?р?м?чл?ренн?н авыз итс?? – теле?не йотарсы?!), бакчасында зур т?ртип (теплицасында нил?р ген? ?стерми, барысы яхшы у?ыш бир?), ирен? - тугры тормыш ипт?ше ??м ике улыны? яраткан ?нисе. Олы уллары Ильдар б?ген гаил? корып Саранск ш???ренд? у?ышлы хезм?тк?р. Азатлары – МГУны? Знче курс студенты. Й?зенд? иман нурлары балкыган Венера Зинн?т кызы бел?н Рауф В?ли улы берг? балаларына тиеш т?рбия бирг?нн?р; ?ти-?нил?ре т?сле у?ышлылар. Оныклары К?рим ?зл?рен шатландырып тора. Киленн?ре Маринаны – кызым дип яратып д?ш?л?р.

Венера ханым ??рвакыт халык бел?н. Б?генге к?нд? район сулышын тоеп, чордашлары бел?н берг? заман ?зг?решл?рен к??елл?ре аша уздырып, ??р вакыйгага ?з карашларын белдереп, ??мгыять тормышыны? уртасында кайнап яши: ?и?? к?нне бабакасы Абб?с С?л?йман улы ??м кайнатасы В?ли Абдрахман улы фотоларын тотып «?лемсез полк» акциясенд? катнашчак. Халыкка ??м хезм?тк? тугрылык - аны? яш?? асылы. Минемч?,

Гиппократ анты бирг?н кеше н?къ мен? Венера Зинн?товна кебек булырга тиеш. Ул тумыштан табиб, ягъни аны? ?аны, к??еле матур.

Наил? Насырова